

Kérünk mindenkit, észlelési tapasztaltságát önkritikusan értékelje! Nem szégyen, ha valaki kevesebb tapasztalatot szerzett, tulbecslésük azonban - ha későbbi munkánkkal összevetik - esetleg nem használ a magyar amatőrmozgalom külföldi hírének.

Mivel az idő sürget, kérünk minden érdeklődőt, postafordultával küldje vissza a kitöltött jelentkezési lapot a következő címre:

••• Süle Gábor •••
••• Budapest, •••
••• Attila u. 23. V/31. •••
••• 1016 •••

A beérkezett jelentkezéseket április elején továbbítjuk, a beküldési határidő tehát:

➡ ➡ 1985. március 31. ◀ ◀

Kérjük azokat is, akik az eredeti angol nyelvű jelentkezési lapot már kitöltötték, a mellékelt magyar nyelvűt is töltsék ki, lévén, hogy hazai dokumentálási szerepet is szántunk neki.

- ust -

METEOROK

AZ MMTÉH ROVATA

Meteoros rövidhírek

● A Geminidákról

A Geminida-meteorraj maximuma mostanában következhet be K. Fox, I. Williams, D. Hughes szerint. 2022-ig a raj fokozatosan gyengülni fog, a jelenlegi aktivitás egynegyedéig, ugyanakkor a maximum időszaka szélesedik.

/MNRAS - Monthly Notices of Royal Astronomical Society V. 205/

● A Geminidák története

A Workgroepnieuws-ban Paul Roggemans alaposan megvizsgálta a Geminidák és a vele szoros kapcsolatban álló 1983 TB kisbolygó kapcsolatát. Az Ukkei Királyi Obszervatóriumban /Belgium/ talált korai Geminida-feljegyzéseket átnézve 14 Ázsiában észlelt, valószínűleg Geminida-tűzgömb leírását találta az i.sz. 1039-1099 közötti időszakból. Más meteorhullások leírása is előkerült, pl. 1830. dec.12/13-án Heiligenstadtban, vagy 1833. dec. 11/12-én Pármában /Olaszország/, ahol 40 tűzgömböt figyeltek meg. 1836. dec. 12-én Bunzlauban és 1847. dec. 8/9-én Achenben is történtek feljegyzések, ezek a leírások azonban nem sorolhatók egyértelműen a rajhoz. A többről Roggemans ezt írja: "Nem hullott sok meteor, de a radiáns könnyen azonosítható volt."

● Ausztráliai tektitek

Két tektitet találtak kőzetbe ágyazva Ausztráliában. Az egyiket szilikátos rétegben lelték Davis Creek közelében /29° 26'S, 122° 04' E/, míg a másikat Kambaldában, St. Ives Causway-ben /31° 19' S, 121° 45' E/. Eddig mindössze 3 ilyen meteoritot találtak sziklába ágyazva, a mostani leletek kora a feltételezések szerint 700 ezer év. /Meteoritics Vol. 19. No. 2./

● Több a kozmikus por

A sarki jégtakaró legutóbbi vizsgálata azt mutatta, hogy az utóbbi jégkorszak vége egybeesett a naprendszerbeli kozmikus por mennyiségének jelentős növekedésével.

/Meteoritics Vol. 18. No. 4./

● A holland meteorészlelők 5 éves összesítése

1979-83 között a következők észlelték a legtöbbet Hollandiában:

R. Veltman	-	289 óra
H. Brenkers	-	232 óra
K. Jolse	-	163 óra
P. Jennishens	-	146 óra
J. Nruining	-	115 óra

● Az ausztrál észlelők munkájáról

1983-ban D. Ferdinando 323 órát, J. Wood 280 órát, N. Harvey 123 órát észlelt. Ausztráliában 121 megfigyelő 1781 munkaórát töltött meteorészleléssel.

A glassfordi anomália

- egy feltételezett meteoritbecsapódás Közép-Illinoisban

A glassfordi anomália kb. 12 mérföldre délnyugatra található Peoriától. Mielőtt valaki fel akarná keresni a környéket, megjegyezzük, hogy a jelenségnek semmiféle jele, krátterszerű bemélyedése nincs.

Az itt talált kőzettani szerkezetet a meteoritbecsapódások következtében kialakultak közé sorolják. Buschback és Ryan voltak az első kutatók, akik jelezték, hogy fúrásaik alapján a felszín alatt alig 300 m-rel egy dómszerű rétegződést találtak. Ezt meggyűrt rétegek jellemzik, és a középső kiemelkedésben összetört /breccsásodott/ kőzeteket találtak /Bulletin of the American Association of Petroleum Geologists V. 47., 1963. dec./.

Az ilyen dómszerű szerkezetekben - találó elnevezéssel: asztrolémákban - a középső csúcs a becsapódást elszorító anyag rugalmas alakváltozása következtében emelkedik vissza /vö. lassított vízcepp-felvételek!/. Az ütközés következtében a szikla összenyomódott, majd kezdte visszanyerni alakját. Ez a visszamelkedés a deformált terület közepére koncentrálódott, míg a szélek benyomódva maradtak.